

REAALIAIKAINEN ETÄKUNTOUTUS PUHETERAPIASSA:

- KUVAPUHELIMELLA
- HYVINVOINTIALUEEN LAINATULLA TABLETILLA

- Kuvapuhelinta hyödynnettiin kahden asiakkaan etäkuntoutuksessa ja Kainuun hyvinvointialueen lainattavaa tablettia yhdellä asiakkaalla.
- **KUVAPUHELIN ASIAKAS 1:** Kuvapuhelin valittiin reaaliaikaisen etäkuntoutuksen välineeksi toisella asiakkaalla vähäisten digitaitojen ja haastavan oirekuvan vuoksi. Asiakkaalla ei ollut laitteistoa etäkuntoutuksen toteuttamiseen. Asiakkaalla ei ollut myöskään omaista, joka olisi voinut auttaa etäkuntoutuksen toteuttamisessa teknisesti.
- **KUVAPUHELIN ASIAKAS 2:** Toinen asiakas ei omistanut pankkitunnuksia, joten Omasoten kautta ja lainattavalla tabletilla toteutettava etäkuntotus ei siitä syystä ollut mahdollista. Omaisen/asiakkaan digitaidot olisivat riittäneet Omasoten kautta toteutettavaan etäkuntoutukseen.
- **LAINATTU TABLETTI ASIAKAS 3:** Kolmannella asiakkaalla ei ollut sopivaa laitetta etäpuheterapian toteuttamiseen. Asiakkaalle lainattiin tabletti, jolla asiakas pääsi kirjautumaan Kainuun hyvinvointialueen sähköiseen järjestelmään Omasoteen ja sitä kautta osallistumaan etätapaamiseen. Samaan laitteeseen oli asennettu myös Cognituner-sovellus kognitiiviseen kuntoutukseen, joten toimintaterapeutin seuraama omatoiminen harjoittelu ja etäkuntoutus onnistui samalla laitteella.

ASIAKAS 1 KUVAPUHELIN digialoittelija, haastava oirekuva

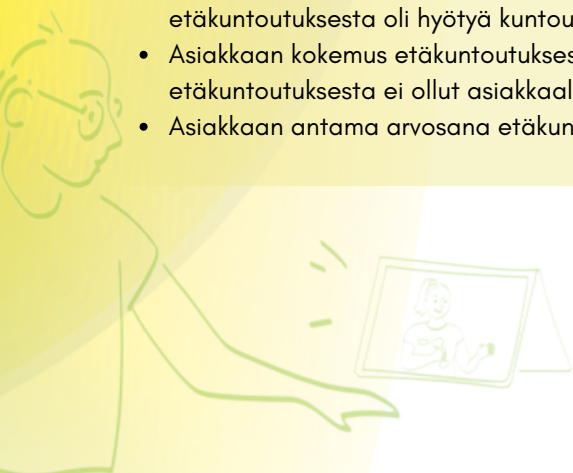
- Etäkuntoutus toteutettiin 9/22 - 6/23 välisenä aikana.
- Asiakas asui yli 100 km päässä terapeutin toimipisteestä.
- Etäkuntoutus aloitettiin lähikäynnillä vastaanotolla sekä terapeutti toteutti yhden kotikäynnin, jolloin kuvapuhelin asennettiin asiakkaan kotiin. (Lähikäynnin kesto 60 min, kotikäynti ml. matkustus 3,5h.)
- Etäkuntoutus kertoja oli 35 = noin 1 kerran viikossa. (Etätapaamisen kesto noin 45-60 min /krt.)
- Etäpuheterapian toteuttaminen onnistui pääsääntöisesti kuvapuhelimella haasteita - yhden kerran etäkuntoutuskäynti peruuntui, kun laitteeseen ei saatu yhteyttä ja yhden kerran yhteys katkesi 10 min aikaisemmin
- Suunnitellut harjoitteet pystyttiin toteuttamaan kuvapuhelimen välityksellä.
- Näytönjako toimi hyvin harjoitteiden jakamisessa. Puheterapeutti oli muuttanut diaesitysohjelmalla tehdyt harjoitekuvat niin, että oikea alakulma jää tyhjäksi, sillä asiakkaalle oikeassa alakulmassa näkyy terapeutin videokuva. Näytön koko koettiin riittävänä, mutta asiakas ja ammattilainen kokivat, että näytön koko voisi olla myös isompi.
- Asiakas on hyötynyt etäkuntoutuksesta ja afasia on kuntoutunut etäkuntoutusjakson aikana. Myös asiakas koki, että etäkuntoutuksesta oli hyötyä kuntoutumiseen.
- Asiakkaan kokemus etäkuntoutuksesta oli hyvä. Aiempaa kokemusta etäkuntoutuksesta ei ollut asiakkaalla.
- Asiakkaan antama arvosana etäkuntoutuksesta oli 5. (1-5).

ASIAKAS 2 KUVAPUHELIN digiperus, ei pankkitunnuksia

- Etäkuntoutus toteutettiin 1-5/23 välisenä aikana. Asiakas asui noin 80 km päässä työntekijän toimipisteestä. Etäkuntoutus aloitettiin lähikäynnillä vastaanotolla ja asiakkaan riittävästä digitaaloista johtuen asiakkaalle luovutettiin kuvapuhelin kotiin vastaanotolla.
- Etäkuntoutuksen toteutuksessa oli ongelmia internet yhteyksien vuoksi. Asiakkaan koti sijaitsi internet yhteyden katvealueella noin 80km päässä työntekijän toimipisteestä. Onnistuneita etäkuntoutus kertoja oli 6 ja näinä kertoina etäkuntoutuksen toteutus onnistui hyvin kuntoutuksenkin näkökulmasta. Epäonnistuneita kertoja oli useita. Kuvapuhelimeen vaihdettiin eri operaattorin SIM-kortteja 3 kertaa, mutta ne eivät auttaneet palauttamaan yhteyttä. Etäkuntoutusjakso päätettiin ja kuntoutus jatkuu lähikäynteinä.
- Etäkuntoutus olisi sopinut asiakkaan tavoitteisiin erinomaisesti, jos verkkoyhteyden olisivat toimineet. Jos yhteys olisi toiminut, olisi kuntoutusjakso järjestetty hybriniä (lähi- ja etäkäyntejä).
- Asiakas piti etäkuntoutuksesta - ei olisi tarvinnut matkustaa vastaanotolle. Asiakas koki kuvapuhelimen käytön helpoksi ja näytön koon sopivana. Arvosanaksi etäkuntoutus kuvapuhelimella asiakas antoi 5 (1-5).

ASIAKAS 3 LAINATTU TABLETTI digitaitaja, ei sopivaa omaa laitetta

- Asiakkaan kuntoutusjakso toteutui hybriniä (lähi- ja etäkäyntejä) ajanjaksolla 3-5/23. Kuntoutusjakso sisälsi lähikäyntejä 4 ja etätapaamisia 3.
- Asiakkaalle lainattiin tabletti, jolla asiakas pääsi kirjautumaan Kainuun hyvinvointialueen sähköiseen järjestelmään Omasoteen ja sitä kautta osallistumaan etätapaamiseen. Samaan laitteeseen oli asennettu myös Cognituner-sovellus kognitiiviseen kuntoutukseen, joten toimintaterapeutin seuraama omatoiminen harjoittelu ja etäkuntoutus onnistui samalla laitteella.
- Etäpuheterapia Kainuun hyvinvointialueen lainatulla tabletilla toteutui erinomaisesti ja mm. kirjautuminen Omasoteen onnistui ongelmitta.
- Hyvinvointialueen omassa tabletissa näyttö on suurempi, joten se koettiin parempana etäpuheterapian toteuttamiseen.

Yhteenveto ja jatko

Kuvapuhelin sopii hyvin etäpuheterapiaan, kun asiakkaalla ei ole riittäviä digitaitoja, sopivaa laitetta ja pankkitunnuksia, joilla osallistua etäkuntoutukseen.

Kuvapuhelimessa näyttö on riittävä etäpuheterapian toteuttamiseen, mutta näyttö voisi olla myös suurempi. Näytönjako puheterapia harjoitteisiin näkökulmasta toimii hyvin. Harjoitteiden teossa diaesityspohjalle tulee huomioida, että jättää oikean alakulman vapaaksi, jotta harjoitteet näkyvät kokonaisuudessaan asiakkaalle.

Kuvapuhelin on helppo käyttää ja ohjelma on helppokäyttöinen ammattilaiselle.

Kainuussa on verkkoyhteyksissä katvealuita, jotka estävät etäkuntoutuksen toteuttamisen.

Kuvapuhelimella toteutettu etäpuheterapia koettiin hyödyllisinä.

Kainuun hyvinvointialueen lainatulla tabletilla toteutettu etäpuheterapia toteutuu hyvin. Hyvinvointialueen omat tabletit ovat näytöltään suurempia kuin kuvapuhelimet, joka koettiin parempana kuntoutuksen toteuttamisen näkökulmasta.

- Kuvapuhelimia tulee / tullaan jatkossakin hyödyntämään puheterapiassa etäkuntoutuksessa.
- Kuvapuhelimen käyttöä tulee etäkuntoutusmallin mukaisesti kokeilla eri kuntoutusaloilla asiakkaille, joilla on tarvetta helppokäyttöiselle laitteelle etäkuntoutuksessa.
- Jatkossa tulee arvioida, tarvitseeko kuntoutuspalveluille hankkia lisää kuvapuhelimia vai onko nykyinen määrä riittävä.
- Kainuun hyvinvointialueen omia tabletteja voidaan jatkossakin hyödyntää etäkuntoutuksessa, kun asiakkaalla on riittävät digitaidot sekä pankkitunnukset Omasoteen kirjautumiseen